

NAFLD skóre fibrózy

MELD skóre

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

rádi bychom Vás informovali, že v rámci zvýšení kvality poskytovaných služeb bude **od 1. 7. 2018** na OKB ÚLD rozšířena nabídka vyšetření o nové výpočtové skórovací metody **NAFLD** (Non-Alcoholic Fatty Liver Disease) a **MELD** (Model for End-Stage Liver Disease) monitorující pokročilost jaterních onemocnění. Uvedené výpočtové metody implikují základní biochemické a hematologické parametry, vlastní výpočet není účtován plátcům ZP.

Odběr:

NAFLD skóre fibrózy

Odběr krve provést do dvou odběrových zkumavek:

- Sérum [měřené parametry AST, ALT, albumin]: Sarstedt – hnědý uzávěr
- Plná krev EDTA [měřené parametry krevní obraz]: Sarstedt – červený uzávěr

K výpočtu nutno uvést výšku pacienta (cm), tělesnou hmotnost (kg) a kritérium dg. DM2 – ANO/NE.

MELD skóre

Odběr krve provést do dvou odběrových zkumavek:

- Sérum [měřené parametry kreatinin, bilirubin, natrium]: Sarstedt – hnědý uzávěr
- Plazma Na-citrát [měřené parametry PTR, PT]: Sarstedt – zelený uzávěr

V případě, že u vyšetřovaného jedince byla v průběhu předchozích 7 dnů provedena více než 1 hemodialýza, popř. jeden cyklus 24 hod CVVHD, uvádějte tuto informaci do poznámky, popř. do průvodky k laboratornímu vyšetření.

Indikace, hodnotící meze a interpretace:

Neinvasivní skórovací systém **NAFLD** predikuje přítomnost, nikoliv stupeň steatózy a fibrózy. Vychází z hodnot 6-ti proměnných (věk, BMI, dg. DM2, trombocyty, AST/ALT, albumin), přičemž u jedinců s rizikem významné fibrózy by konečná diagnóza měla být stanovena indikací ELF skóre a/nebo jaterní biopsií, sonografické vyšetření u pacientů s vysokým BMI nespolehlivé. Výpočtová metoda není limitována věkovým omezením, nutným požadavkem je znalost BMI a dg. DM 2 typu. Na základě rozsáhlých screeningových studií bylo NAFLD skóre fibrózy externě validováno a výstupy stratifikují jedince do tří kategorií (formát výsledkové zprávy – interpretační komentář):

- NAFLD skóre < -1.458: Absence významné fibrózy (F0 - F2 dle Metavir skóre).
- NAFLD skóre v rozmezí -1.458 - 0,675: Výsledek v šedé zóně - nelze spolehlivě interpretovat.
- NAFLD skóre > 0,675: Susp. přítomnost významné fibrózy (F3 - F4 dle Metavir skóre), doporučena kvantifikace ELF skóre k verifikaci nálezů.

Výpočtová metoda **MELD** skóre vychází ze čtyř proměnných (kreatinin, bilirubin, INR a v indikovaných případech je v algoritmu výpočtu provedena korekce pomocí natria). Skórovací systém **MELD** udává % riziko krátkodobé pre-transplantační mortality u pacientů s pokročilým jaterním onemocněním. Pacienti s MELD skóre ≥ 15 by měli být referováni k transplantačnímu centru k posouzení nutnosti LTx (vyjma stavů upřednostňujících transplantační výkon). Limitací skórovacího systému je věkové omezení - výpočet MELD skóre není vhodný u osob do 12 let věku. Dalším důležitým aspektem pro algoritmus výpočtu je uvedení, zda u pacienta byla provedena v průběhu předchozích 7 dnů více než 1 hemodialýza, popř. jeden cyklus 24 hod CVVHD.

MELD skóre	90 denní mortalita
▪ ≤ 9	2,00 %
▪ 10 -19	6,00 %
▪ 20 – 29	19,6 %
▪ 30 – 39	52,6 %
▪ ≥ 40	71,3 %

V případě dotazů kontaktujte pracovníky Oddělení klinické biochemie ÚLD na tel.: 59 737 4096, popř. 59 737 4093.

Zdroje:

EASL-EASD-EASO. EASL Clinical Practice Guidelines for the management of non-alcoholic fatty liver disease.

J Hepatol. 2016; 1-15.

European Association for the Study of the Liver. EASL Clinical Practice Guidelines: Liver transplantation.

J Hepatol. 2015; 1-53.

Chalasani N, Younossi Z, Lavine J et al. The Diagnosis and Management of Non-alcoholic Fatty Liver Disease: Practice Guideline by the American Gastroenterological Association, American Association for the Study of Liver Diseases, and American College of Gastroenterology. *Gastroenterology.* 2012; 142 (7): 1592-1609.

Děkujeme a těšíme se na další spolupráci.
Kolektiv ÚLD